VERSLAG
Commissie Algemeen Bestuur

BV21.0085

Datum vergadering : 19 mei 2021

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:	
Leefbaar 3B	: Johan Philippens, Marjolein Gielis, Don van Doorn
VVD	: Ed van Santen, Edwin Vervaet
CDA	: Matthijs Ruitenberg, Terence Buitendijk
WIJ Lansingerland	: Petrine van Olst, Dianne van Heusen
CU	: Jurjen Dieleman
D66	: Ineke den Heijer, Brecht Weerheijm
GroenLinks	: Marko Ruijtenberg
PvdA	: Petra Verhoef, Hamid Azzouzi
Burgemeester	: Pieter van de Stadt
Wethouders	: Jan-Willem van den Beukel

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter	: Jan Pieter Blonk
Commissiegriffier	: Lianne van den Houten

Afwezig

CDA	: Frans Ammerlaan
VVD	: Nathalie van Bakel
CU	: Paul Lieverse

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Goedenavond dames, heren. We gaan eerst even de presentielijst langs voordat we de vergadering openen.

De heer Buitendijk, de heer Azzouzi, de heer Dieleman, de heer Van Doorn, mevrouw Gielis, mevrouw Van Heusen, mevrouw Van Olst, de heer Philippens, de heer Ruijtenberg, de heer Van Santen, mevrouw Verhoef, de heer Vervaet, de heer Weerheijm: aanwezig.

Mevrouw Den Heijer: Ik ben er, present. De voorzitter: De heer Ruitenberg is niet aanwezig, zie ik. Ik dacht dat ik hem gezien had, maar we houden het even in de gaten.

De voorzitter: Dan open ik de vergadering van de commissie algemeen bestuur van de gemeente Lansingerland. Welkom commissieleden, wethouder Van den Beukel, burgemeester, luisteraars op de webcast en last but not least de commissiegriffier mevrouw Van den Houten. Net 3 weken reces achter de rug, we kunnen er tot half juli fors tegenaan met vele avonden commissies, raad en beeldvorming. Veel succes deze komende tijd. Ik zou zeggen: doe je best allemaal. Maar ik weet: dat doen jullie al allemaal. Afwezig is de heer Ammerlaan. Hij wordt vervangen door de heer Buitendijk. Van deze kant wensen we de heer Ammerlaan beterschap. Ik heb begrepen, dat dat zeker wel gaat lukken. Dat ter opening van de vergadering.

2. Insprekers

De voorzitter: Er hebben zich geen insprekers gemeld.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 7 april 2021

De voorzitter: Er zijn geen wijzigingsvoorstellen van uw kant binnen gekomen. Dat klopt, ja. Dan stellen we dat verslag vast.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

Inventarisatie rondvraag:
De voorzitter: Er is een rondvraag binnen gekomen van de heer Ruijtenberg. Dat gaat over het online monitoren van burgers. Klopt dat? De heer Ruijtenberg: U haalt de woorden uit mijn mond.

5. *Bespreekpunten:*

Er zijn geen bespreekpunten.

6. *Stukken ter advisering aan de raad:*

6.a Uitgifte cumulatief preferente aandelen Stedin

De heer Philippens, L3B: Een interessante, € 13,5mln aandelen Stedin. Als fractie neigen wij om met dit voorstel in te stemmen, maar we neigen ernaar omdat ik een aantal zaken met het college wil afstemmen, met name op het gebied van integraliteit. Richting de kadernota hebben we met elkaar afgesproken dat o.a. voor de Eneco-gelden een integrale afweging gaan maken. Nu halen we die investering van € 13,5mln naar voren, die bespreken we nu al. Ik ga ervan uit, dat het niet langer kan wachten, maar dat zou ik graag bevestigd zien van het college, dat het nu ook echt moet en dat het niet richting de kadernota meegenomen kan worden. Daarom vind ik deze bespreking nu ook moeilijk, want deze € 13,5mln wil ik eigenlijk wel in de integraliteit zien. We krijgen volgende week, dat heeft u als voorzitter net ook aangegeven, beeldvorming over die kadernota. Ik vind deze bespreking nu moeilijk, maar ik ga toch wat dingen mee geven. Misschien kan de wethouder al antwoord geven of het komt eventueel bij die beeldvormingen. De integraliteit zit in de Eneco-gelden. Dat zouden wij graag voor 50% in schuldaflossing zien, zodat we die wegvallende dividend daarmee gecompenseerd hebben. En ongeveer 50% voor maatschappelijke financiële investeringen. Die € 13,5mln zoals ik hem zie, doet die in die 50% maatschappelijke en financiële investeringen. Waar ik een beetje bang voor ben, is dat als ik het er van af zou halen, dan zou er € 55mln van over blijven. Maar richting de kadernota is dat al ingevuld, of niet? Ik ben een beetje bang dat dat hele potje dan leeg is en dat we daar allerlei financiële investeringen gaan doen en daardoor geen geld meer over houden voor die maatschappelijke investeringen. Daar zou ik alvast een doorkijkje in willen hebben om een goed beeld te krijgen van deze € 13,5mln. Een tweede in de integraliteit: als we die € 13,5mln nu niet in Stedin aandelen investeren, wat doen we er dan mee? Blijft het dan bij het rijk staan tegen nul procent of hebben we daar dan iets anders voor? Als laatste op de integraliteit: als we die € 13,5mln uitgeven en er ongeveer structureel € 4ton voor terug krijgen, wanneer gaat dat spelen? Speelt dan vanaf 2022? Betekent daarmee ook dat we dus ook voor 2022 al structureel minder hoeven te bezuinigen of dat we daar extra structureel budget hebben? Dat even op de integraliteit. Nog een aantal vragen op de inhoud, misschien dat de wethouder dat ook wat meer kan duiden. Die preferente cumulatieve aandelen, wat doet dat met onze huidige aandelen Stedin? Die staan dan volgens mij achter deze preferente aandelen. Worden die dan minder waard? Krijgen we daar minder snel op uitgekeerd? Dat is vraag 1. Vraag 2: dat cumulatief, als Stedin op een bepaald moment geen winst maakt, dan sparen we dat op en op het moment dat Stedin wel weer winst maakt, wordt het uitgekeerd. Zorgt dat niet voor een hele grote volatiliteit in onze begroting? Kan je die € 4ton structureel inboeken? Of kan dat alle kanten opgaan afhankelijk van de winst van Stedin? Een andere zaak over Stedin, welke ik even de commissie wil voorleggen, maar ook de wethouder. Die Eneco aandelen zijn weg gevallen, maar we hebben ook Stedin, daar zijn ook de dividend inkomsten van terug gelopen. Nu is weer het voorstel om weer in aandelen te investeren. Gebeurt daar niet hetzelfde mee? Dus dat het ook uiteindelijk beperkt iets zullen opleveren en dat we dan alsnog met een structureel gat komen te zitten. Dus even een inschatting van het college hoe groot die kans is, dat dat hier gebeurt met die preferent cumulatieve aandelen. Als laatste de governance, dat wordt ook aangepast, had ik begrepen. Dan zou de aandeelhouderscommissie, waar wij ook in zitten, meer zeggenschap krijgen over Stedin. Kan de wethouder mij een concreet voorbeeld geven waardoor wij als Lansingerland, als één van de aandeelhouders, meer invloed kunnen uitoefenen op Stedin. Daar wil ik het voor de eerste termijn bij laten. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Ik sluit me aan bij de heer Philippens als het gaat om Eneco. Dat heb ik in de vorige vergadering ook al gezegd: ik mis eigenlijk het vervolgproces Eneco. We waren dat zo goed gestart met de commissie. Op een gegeven moment is het gestopt en nu zie je al bestedingsdoelen, dus ik ben het wel met hem eens. Laat onverlet, of dit nou een doel is dat financieel rendement oplevert of een maatschappelijk doel, ik denk beide, dat het in beide hokjes wel past. Maar we zouden dat nog wel een stap verder moeten brengen, maar daar gaat het vanavond niet over, het gaat nu over Stedin en daar ga ik dan ook even op in. Hoe is het zo gekomen? We gaan steeds meer elektrisch doen, auto rijden, koken en dat netwerk moet aangepast worden, dat moet up to date blijven en dat vergt heel veel investeringen van Stedin, wel € 7mld tot 2030. En Stedin heeft dus extra kapitaal nodig en het overgrote deel gaat Stedin lenen op de kapitaalmarkt, daar heeft het gemeenten niet voor nodig. Alleen als Stedin goedkoop wil lenen of het goedkoopst wil lenen, en als aandeelhouder willen we dat natuurlijk ook graag, dan hebben ze een klein stukje eigen vermogen nodig ten opzichte van die € 7mld, dat is zo'n € 200mln. De vraag die hier dus voor ligt: gaan wij als gemeente participeren? En de vraag voor hoeveel. Het gaat om een bedrag tussen € 6,7mln tot € 13,5mln. Als ik kijk naar alle argumenten in de brief van het college, dan kunnen wij ons als VVD daar goed in vinden, daar ga ik verder niet op in. We helpen mee aan de

ingezette energietransitie en het dividend van 3% blijft in de toekomst gekoppeld aan de actuele rente. Er komt dus een mooie, jaarlijkse inkomstenstroom voor de gemeente op gang. Mijn verwachting is dat het percentage, dat we krijgen, want het percentage staat niet vast, dat wordt om de zoveel jaar gewijzigd aan de actuele rente, dat dat percentage altijd hoger zal zijn dan wij als gemeente kwijt zullen zijn aan eventueel nieuwe schulden, dus dat levert altijd positieve baten. Op deze wijze vloeien de kosten van de energietransitie dus deels terug naar ons als gemeente en dus onze eigen burgers, als we het door vertalen naar de gemeentebelasting. Er resteren voor ons als VVD drie vragen. Hoe zeker is het dividend? Daar had de heer Philippens het ook al over. Hoe risicovol is die participatie? Wanneer krijgen we als gemeente ons geld weer terug, onze investeringen terug? Als ik kijk naar het dividend, dan moet er voldoende resultaat zijn, zei de heer Philippens, of voldoende reserves zijn. Als je kijkt, ze staan onder toezicht Stedin van de autoriteit consument en markt. Stedin moet binnen bepaalde kaders opereren, dus ik verwacht eigenlijk daar geen probleem. Het hele idee van Stedin om dit te doen is om goedkoop te financieren, dus het zou ook niet zo handig zijn om uit de pas te gaan lopen, want dan wordt het lenen duurder op de kapitaalmarkt. Dus ik acht de risico's, dat het dividend niet wordt uitgekeerd, acht ik klein, maar mocht het toch gebeuren, dan staan we inderdaad vooraan in de rij met preferente aandelen en dan komt het dividend alsnog een ander jaar binnen, maar ik verwacht niet dat dat nodig is. Dan de terugbetaling. Wanneer krijgen we ons geld eigenlijk terug? Of zijn we dat voor eeuwig kwijt? Er is afgesproken met Stedin dat in de toekomst als Stedin over gekapitaliseerd is, eigenlijk na die enorme investering komt er meer geld binnen dan men uitgeeft, en dan wordt er over gekapitaliseerd en het overtollig kapitaal wordt dan uitgekeerd aan de aandeelhouders. Er wordt ingeschat dat dat over een jaar of 20 is. Het college dat er dan zit en de gemeenteraad, die kan net als wij met de Eneco-discussie gaan klaverjassen: hoe gaan we dat doen? We kunnen het ook omdraaien: wat nou als we niet participeren met alle andere gemeenten? Dan worden de kapitaallasten van Stedin dus hoger en het resultaat dat men haalt dus lager en dan worden de toekomstige dividenden op onze huidige aandelen, de heer Philippens stipte het al even aan, die worden dus ook lager. Dus met deze participatie beschermen we dus met enige mate de waarde van ons huidige belang in Stedin. Doen we niet mee en andere gemeenten wel, ik heb gehoord dat Rotterdam staat te springen om de gaten in te vullen, dan worden we eigenlijk achtergesteld ten opzichte van de andere gemeenten, dus dat is niet verstandig. Alles overziend zijn we voorstander van participatie tot maximaal mogelijk bedrag en dit ten laste te laten komen van de Eneco-reserve, want dan vangen we tenminste een deel van de wegvallende dividenden van Eneco op daarmee. Resteert voor ons één vraag aan de wethouder. Het dividend percentage is nu gekoppeld aan de marktrente. Die rente is de afgelopen maanden fors gestegen en eigenlijk klopt die 3% al niet meer. Er zou een hoger startdividend percentage dan 3% moeten gelden en we zitten er toch iets van 5 jaar aan vast, vermoed ik, aan die 3%. Zelfs 3,5% scheelt ons toch behoorlijk. De aandeelhouderscommissie kan dat, volgens mij, bewerkstelligen. Wij zijn tenslotte de aandeelhouders. Mijn vraag aan de wethouder is of hij zich daarvoor wil inzetten, om tot een hoger startpercentage te komen. Dat is mijn bijdrage, dank u wel.

De heer Ruitenberg, CDA: Goedenavond, ik had inderdaad even wat ruzie met verbindingen. Wij zijn voor dit voorstel, zal ik maar even kort door de bocht gaan. Ik moet even de stukken erbij zoeken, want ik zit op mijn iPad i.p.v. mij iBook, die ineens wat ruis gaf. Wij vinden het een heel interessant raadsvoorstel. Het is helder dat de gemeente Lansingerland een interessante combinatie van uitdagingen heeft als het gaat om financiën. We hebben namelijk een enorm goed gevulde spaarpot met name dankzij de Eneco verkoop natuurlijk van vorig jaar, maar ook door de winstnemingen uit de grondexploitaties. En tegelijkertijd zitten we ook met een probleem als het gaat over onze structurele inkomsten en onze structurele lasten, daar zit een gat tussen. Daarvoor hebben we ook een bestuursopdracht van herstructurering van de financieringsstructuur meegegeven aan het college. Het CDA ziet dit raadsvoorstel als een eerste invulling, want we zijn er nog lang niet, van die bestuursopdracht. Wij zien dat wij met dit voorstel een behoorlijke hoeveelheid extra structurele baten kunnen realiseren, die ervoor zullen zorgen, dat wij minder hoeven te bezuinigen / lasten hoeven te verzwaren om toch structureel onze financiën in evenwicht te houden. Als er dan zo'n kans komt en je beschouwt dat toch als een verantwoorde investering, dan denken wij dat het goed is om dat te doen. Want dat is natuurlijk de politieke hamvraag. De politieke hamvraag is, die we ook hebben gehad bij Eneco en toen heeft het CDA gezegd: nee. De politieke hamvraag is: vinden wij dat wij als gemeente zouden moeten investeren in een nutsbedrijf zoals Stedin? Is dat een gemeentelijke taak of is dat geen gemeentelijke taak? Bij Eneco hebben wij destijds gezegd: we vinden het geen gemeentelijke taak, want Eneco is een partij die op de commerciële markt zit. Dat zijn risico's, die je toch neemt vanuit belastinggeld van onze inwoners, vanuit collectieve middelen en wij vinden het niet verantwoord om daarmee commerciële activiteiten te ondernemen. Maar bij Stedin is dat toch anders, volgens ons, en daarom hebben wij ook een ander antwoord op die hamvraag. Wij zeggen bij Stedin dus: ja. Want Stedin is een bedrijf dat verantwoordelijk is voor de infrastructuur, voor het netwerk, het elektriciteitsnetwerk en het gasnetwerk overigens ook. Bij Stedin is geen sprake van een vrije markt, er is geen sprake van een commerciële markt, het is gereguleerd nog steeds. Vanwege dat gegeven denken wij: dit is een verantwoorde investering. We

hebben ook voldoende waarborgen gelezen voor de risico's. Er zijn natuurlijk weldegelijk risico's als je zoiets gaat doen als dit. Wij hebben voldoende waarborgen gezien, dat die risico's gemitigeerd kunnen worden, al ben ik uiteraard nog zeer geïnteresseerd in de antwoorden op de terechte vraag van de heer Philippens en de heer Van Santen. Wij hebben helder wat het instrument is dat gekozen wordt: cumulatief preferente aandelen. De redenatie van de heer Van Santen, daar is geen speld tussen te krijgen, waarom dit het juiste instrument is en ook waarom het juist verantwoord is om hiermee in te stemmen en dat het onverstandig zou zijn om het niet te doen, omdat je dan zeker weet dat je nog minder dividend gaat krijgen. Wij hebben nog wel een paar vragen aan het college. De eerste vraag is: er wordt hierin voorgesteld dat we meer doen dan ons eigen deel, dan onze 3,38%. Er wordt gesteld: we willen tot maximaal twee keer zoveel gaan, zoveel als mogelijk. Alleen, wanneer is er nou zekerheid over of dat wel of niet lukt? Is daar iets over te zeggen? Wat is de termijnprocedure, de termijn waarop andere gemeenten dat moeten aangeven? En het vervolg van die vraag is: hoe kansrijk, schat de wethouder in, is het om meer dan ons eigen deel te krijgen? Daar ben ik ook erg nieuwsgierig naar. Dat is wat ik er in de eerste termijn over te zeggen heb. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, WIJ: Ik durf wel te zeggen, dat wij de intentie hebben om in te stemmen met het voorstel, maar ook bij ons natuurlijk wel wat vragen, die redelijk overeen komen met eerdere sprekers. Hoe wij erin zitten. Het verwachte rendement is natuurlijk mooi meegenomen. Een rendement is altijd een vraagstuk. Het zal redelijk stabiel zijn, omdat het hier inderdaad niet gaat om een commercieel bedrijf, maar misschien kan de wethouder daar toch nog iets over zeggen. Maar wat vooral de doorslag geeft, is natuurlijk het feit dat het gaat om een nutsvoorziening, waar we allemaal wat aan hebben. Opmerkelijk vinden we het ook, dat met dit voorstel een voorschot genomen wordt op de besteding van de Eneco-gelden. Dit lijkt toch af te wijken van de procedure. Ik kijk er ook echt naar uit om dat te beoordelen, om een keuze te krijgen: hoe gaan we dat nou doen met zijn allen? Ik ben benieuwd wanneer dat komt. Dit was eigenlijk mijn vraag, of de wethouder dit nader kan toelichten, wanneer dit verder ter sprake komt. Dank u wel.

De heer Weerheijm, D66: Volgens mij is eerst de CU aan de beurt.

De heer Dieleman, CU: Het voordeel van de CU is, dat je weet dat vele laatsten de eersten zullen zijn, dus het is helemaal niet erg als je een keer wat later aan de beurt komt. De voorzitter: Je zit in het midden. De heer Dieleman: Dat is waar. Het voordeel van als vijfde het woord te krijgen, is dat er al een heleboel gezegd is. Dat betekent dat wij geen heel lange bijdrage gaan houden, want een hoop punten, die wij wilden inbrengen zijn al ingebracht. Dat is uitstekend gedaan. Ik voel weinig reden om dat te herhalen. Ook wij hadden wat vraagtekens bij de doorkruisende procedure. Tegelijkertijd snappen we ook wel, dat het college dit momentum wil grijpen. Dus in die zin complimenten aan het college dat ze ook een procedure durven te doorkruisen als we een momentum zouden missen als we de procedure netjes zouden blijven volgen. Het is ook verstandig om dan af en toe te zeggen: we hebben met elkaar afgesproken, maar er komt nu een kans voorbij. Wij zien het ook echt als een kans. Door de heer Ruitenberg is het net gezegd: ook wij hebben geworsteld met de vraag. Een tijdje geleden waren wij nog tegen het hebben van aandelen en nu komt er een vraag voorbij om aandelen te kopen en nu gaan we ja zeggen, hoe zitten we daar in? Hij heeft het goed toegelicht. Wij vinden het ook een andere kwestie dan bij een commercieel energiebedrijf, waar we bij Eneco over spraken. Stedin is een overheidsbedrijf, aandelen van Stedin moeten in overheidshanden zijn, dus wij vinden het heel goed dat we hiermee deze kans pakken om zowel een bijdrage te leveren aan de energietransitie, want laten we niet vergeten, het is financieel allemaal prachtig, het raadsvoorstel was bijna niet doorheen te komen met alle financiële termen die erin stonden, maar we gaan ook gewoon een belangrijke financiële bijdrage leveren aan de verduurzaming van deze regio, waar Stedin actief in is. We zijn ook blij, dat we als Lansingerland de mogelijkheid hebben om die kans aan te grijpen. Dus wij zullen het voorstel steunen. We kijken nog wel uit, naar de beantwoording van een aantal vragen. Hoe gaan we nou verder met de rest van het proces rondom de Eneco-gelden? Maar daar zal wethouder Van den Beukel straks vast een mooi antwoord op geven. Dank u wel.

De heer Weerheijm, D66: Heel veel goede inbreng is er al geweest door de andere partijen. Ik sluit me aan bij de heer Dieleman door te zeggen, dat heel veel vragen, die wij hadden opgeschreven, ook al zijn gesteld gelukkig. Ook goed om te horen, dat iedereen op één lijn zit. Ik wil ook de wethouder bedanken voor hoe wij de afgelopen maanden zijn meegenomen in dit proces, waar we toch wel vaak updates over hebben gekregen en over de beeldvorming, die is georganiseerd, drie in totaal, over dit onderwerp. Ik struikel ook nog regelmatig over alle technische termen, dus het is wel fijn om er mensen over te horen wat het nu eigenlijk allemaal betekent. Toch nog even over de hamvraag, zoals de heer Ruitenberg het net noemde. Voor ons is het inderdaad ook duidelijk, dat een investering in Stedin echt iets anders is dan een investering in aandelen van een bedrijf als Eneco. Toch hebben wij, want misschien is het voor de mensen hier wel duidelijk, want ik kan me zo voorstellen dat de meeste inwoners misschien zullen

denken: jullie verkopen Eneco en dan aandelen Stedin, allemaal busjes, het heeft allemaal te maken met elektriciteit. Hoe gaan we ervoor zorgen, dat het ook voor inwoners duidelijk is, dat dit echt een ander soort investering inhoudt. Dat hangt ook weer samen met het vraagstuk rondom de integrale afweging van de Eneco-gelden. De inwoners denken: er komt een hele zak met Eneco-gelden en nu komt dit er opeens tussendoor. Hoe zorgen we ervoor dat dat duidelijk is? Dat dit een goede kans biedt, een win/win situatie, zowel financieel gezien als voor het milieu? Dat is altijd voor ons even de belangrijkste vraag. Daar wil ik het voor nu bij houden.

De heer Ruijtenberg, GL: Zelden een voorstel gelezen, waar eigenlijk alleen maar positieve dingen in zitten. Het eerste positieve van dit voorstel is natuurlijk, dat we echt een bijdrage leveren aan de energietransitie. De heer Dieleman gaf het al aan: dat is wat vooraan staat. We moeten op een gegeven moment echt anders omgaan met onze energievoorziening. Stedin is daar een heel belangrijke speler in. Stedin heeft daar veel geld voor nodig. Dat wij erin investeren is hartstikke goed. Dat is het eerste positieve ding. Het tweede positieve ding is, dat wij, doordat wij hierin investeren, ook weer geld terug krijgen. Het is door voorgaande sprekers al aangegeven, met name door de heer Van Santen. We investeren en krijgen geld terug. Er is vrijwel geen risico. Het feit, dat we erin investeren, is daarmee bijna weer alsof je gratis geld ervoor krijgt. Ook dat is een positief ding. Dan vervolgens ga je kijken: hoe ga je dan deze investeringen doen? Net als de heer Philippens van L3B is ook GL altijd van mening geweest dat we de helft van de Eneco-gelden moeten gebruiken voor aflossing van schulden en de andere helft voor dingen die tot maatschappelijk nut zijn. Deze € 13,5mln voldoet wat ons betreft aan de doelstellingen van het maatschappelijk nut. Immers, we doen er iets mee wat ten goede komt van ons allemaal. Niet alleen voor de inwoners van Lansingerland, maar van inwoners van een groot gedeelte van heel zuid-west Nederland. Ook daarmee is het dus een heel positief stuk. Wat ons betreft: er waren eigenlijk geen vragen, we waren onmiddellijk enthousiast. Het was ook een hamerstuk wat ons betreft. De heer Philippens en de heer Van Santen zeiden het iets omslachtiger, maar eigenlijk kwam hun betoog erop neer: je zou wel gek zijn als je niet mee doet met deze kans, die we nu krijgen. Wij zijn dus volledig voor.

De heer Azzouzi, PvdA: We bedanken het college en de organisatie voor de stukken. Ik ga onze bijdrage beperken tot de kern en het stellen van een aantal verhelderende vragen. In principe staan we positief tegenover dit voorstel. In lijn met D66 vragen wij ons t.a.v. de argumentatie af of het college dit voorstel doet voornamelijk vanwege het structureel financieel effect, de dividend. Of is de inhoudelijke kant doorslaggevend geweest? Dat laatste staat haaks op het besluit tot verkoop aandelen Eneco. Het CDA heeft daarover iets gezegd. We verschillen van mening als het gaat om duurzaamheid en energietransitie, daar verschillen we van mening. Dat gezegd hebbende. We hebben de volgende vragen aan de wethouder. In het besluit missen we een derde beslispunt omtrent de verwerking van het dividend in de begroting. Kan de wethouder dit toelichten of laten aanpassen? De tweede vraag. We stellen vast dat we na een periode van 5 jaar, het herijkingsmoment, het risico lopen dat het dividend omlaag gaat. Vooral als het financieel resultaat van Stedin achter blijft. Kan de wethouder dit toelichten? Tijdens de presentatie van Stedin is dat niet helder geworden. In het voorstel staat op blz.7 dat de huidige lange termijn liquiditeitsprognose tot 2030 ruimte biedt voor deze aanleg. Hoe is deze liquiditeitsprognose tot stand gekomen? Zijn de eventueel bestede Eneco-gelden hierin meegenomen? De raad heeft nog niets besloten. Als laatste hebben wij nog een vraag over de toekomst. Stedin blijft op lange termijn kapitaal nodig hebben. Zijn we straks gedwongen om weer mee te doen? Omdat we na deze inleg een groot financieel belang hebben bij het bedrijf. Kan de wethouder dit toelichten? Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: Dank aan de raad voor de toch wel complexe vragen, goede vragen, die ook blijk geven van uw interesse hierin en ook uw verdieping hierin, wat inderdaad wel een opgave is. Het is materie, bedrijfsfinanciering, waarmee niet iedereen van ons zich elke dag bezig houdt. De laatste twee jaar ik wel, ik en mijn voorganger, heel intensief, omdat het een traject is met een hele lange aanloop en het komt nu tot een afronding. Daar ben ik blij mee, dat heb ik ook eerder gezegd, want het kostte bloed, zweet en tranen om die onderhandelingen te laten slagen. Er zijn momenten geweest, dat ik er een hard hoofd in had, omdat wij als aandeelhouders eigenlijk twee dingen wilden. We wilden meedenken met Stedin over hun financiering, want het is een nutsbedrijf dat belangrijk is voor onze energievoorziening, belangrijk bij de energietransitie, dus het gaat ons aan het hart ook als aandeelhouders, als verantwoordelijk aandeelhouders, dat zij voldoende eigen vermogen hebben. Tegelijkertijd moeten wij wel grip hebben op de organisatie, zodat we zeker weten dat zij dat kapitaal, dat ze van ons krijgen als aandeelhouders, goed besteden. We vonden eigenlijk dat we te weinig grip hadden op de strategie van de onderneming. Daar was weerstand tegen in eerste instantie van Stedin om daarin mee te bewegen. Ook niet onbegrijpelijk. Het is natuurlijk toch een klassiek nutsbedrijf, een beetje ambtelijk, zeg ik, met alle waardering overigens, maar wat ze deden was misschien was misschien

al snel wel gedaan, was de gedachte. Maar wij willen daar betrokken op zijn. We hebben gisteren de RES behandeld in de commissie ruimte. Dat is ook vaak genoemd in discussies als reden om als aandeelhouders veel nadrukkelijker betrokken te zijn bij de keuzes van Stedin, waar ze investeren, of ze investeren in warmtenetten, in waterstof en zo verder. Dat is echt van belang voor onze eigen strategie als Lansingerland en als andere gemeenten. Dus we wilden twee dingen: meedenken over financiering, maar ook governance wijzigingen. En dat is dus gelukt en dat maakt dat we nu op dit moment dit voorstel kunnen doen. Dat Stedin dit voorstel doet en als aandeelhouderscommissie, waar ik vicevoorzitter van mag zijn, willen we deze aanbeveling doen aan alle aandeelhoudende gemeenten, meer dan 40. Er is een aantal vragen gesteld en voor een deel ook wel beantwoord door de heer Van Santen. Dat ga ik dan niet over doen, daar heb ik geen enkel iets aan toe te voegen, dat was helder en adequaat, wat mij betreft. Daarmee zijn een paar vragen misschien beantwoord, maar ik ga proberen de overige vragen goed te beantwoorden. Een vraag die aan de orde kwam: kan dit niet langer wachten? De heer Philippens vroeg dat, want dit loopt een beetje vooruit op een discussie, die we misschien bij de kaderbrief zouden willen voeren. Het antwoord is helaas: nee. We hebben 50 dagen bedongen om te hebben als gemeenten, als besturen om ons over dit voorstel te buigen, maar de aandeelhoudersvergadering is gepland, die heeft een vaste datum, dat is eind juni, en die laat zich niet verdagen. Overigens is het wat Stedin betreft al ongeveer een jaar te laat, in hun optiek, dat we hierover besluiten. Het heeft natuurlijk een heel lange aanloop en de nood is niet vreselijk hoog, maar de behoefte aan kapitaal is daar wel. Dus dit nog verder achteruit schuiven, daar was geen draagvlak voor en ik denk dat het ook niet nodig is, want ik ben het eens met de heer Ruijtenberg, die zegt dat dit een hele mooie kans is, die je niet wilt laten lopen. Dank voor begrip, zeg ik o.a. tegen de heer Dieleman, voor het doorkruisen van een proces, dat we hiermee in zekere zin doen. Wat was eigenlijk de nul-optie? Wat zou er anders met het kapitaal gebeuren als we niet hierin zouden investeren? Dat is schatkist bankieren. We zijn gehouden als lagere overheid, als gemeente, ons overtollige liquiditeiten bij de rijksoverheid te stallen. Daar levert het veel minder op dan bij Stedin. Een andere vraag was: wanneer speelt het, wanneer komt het eerste dividend, wanneer wordt het over gemaakt? Telkens wordt er in het opvolgende jaar dividend overgemaakt over het vorige jaar. Dus de storting vindt plaats nadat de kapitaalinjectie is geslaagd. Hij is geslaagd als meer dan € 180mln wordt ingetekend voor de aankomende vergadering van aandeelhouders. Er zijn nog een paar ontbindende voorwaarden, maar dat gaat, ga ik van uit, helemaal goed. Vervolgens slaagt de kapitaalinjectie, stort iedereen het geld en wordt in 2022 het preferente dividend uitgekeerd over 2021 en zo verder. Kun je het structureel inboeken, was een vraag. Mag je dit als structurele inkomsten zien, wetende dat er een jaar kan zijn dat je het toch niet krijgt, omdat de reserves ontoereikend zouden zijn. Allereerst: we hebben toch wel heel goede adviseurs. Ik heb Pitium Rotschild, niet de minste, zijn facturen waren ook serieus, maar ze waren ook goed, er onafhankelijk laten kijken naar aannemelijkheid van het toereikend zijn van die reserves voor het doen van die dividenduitgaven. Die geven vertrouwen, maar los daarvan, ook conform de boekhoudregels, de BBV, mag dit worden ingeboekt als structurele inkomsten. Dus dat doen we dan ook. Een andere vraag. Gebeurt er hetzelfde met dit dividend als met het dividend gewone aandelen? Het antwoord is: nee. Je ziet inderdaad wel de onzekerheid die ik net noemde. Het is cumulatief preferent. Als in enig jaar het vastgestelde dividend niet kan worden uitbetaald, dan schuift het een jaartje op, dan komt het in het krijt te staan, dan wordt het opgeschreven. Maar het verschil tussen dividend gewone aandelen en op deze preferente aandelen, is dat bij gewone aandelen het een percentage is van de winst van het bedrijf. Nu de winst verdampt van Stedin, omdat ze heel veel meer investeren dan dat het rendeert, zie je dat dus, omdat het een percentage is, het dividend op gewone aandelen dit doet. Tegelijkertijd werkt het bij deze preferente aandelen zo, dat aan het begin van een periode die een aantal jaren duurt tot de volgende periode de rente gewoon wordt vast geprikt. Op 3% in dit geval. De heer Van Santen vraagt of het niet hoger zou kunnen zijn, gezien de gunstige ontwikkelingen in de marktrente. Mijn inzet heeft u om dat natuurlijk zo hoog mogelijk op te voeren in het belang van de Lansingerlandse inwoner. Echter, er is wel een aantal afspraken gemaakt als het gaat om de momenten die we kiezen voor het vast stellen van die rente, 3 maanden, 6 maanden, 9 maanden voor een bepaalde periode. Er zijn ook rapporten, die eraan ten grondslag liggen, aan het vast stellen van die rente van onafhankelijke partijen zoals PWC, die vast stellen dat het geen verkapte staatssteun is. Als de rente te hoog zou worden bepaald, dan zou dat als een staatssteun kunnen worden gezien van Stedin aan die overheden en vice versa overigens, ingewikkelde materie. Dus je moet oppassen met het te hoog inschalen van die rente. Die rapporten zijn opgeleverd. Waar ik mogelijkheden zie om niettemin nog boven die 3% te komen, dan zou ik die graag benutten. Niet alleen nu, maar ik of mijn opvolger, ga ik van uit, ook in de volgende periode. Kunt u een concreet voorbeeld noemen van waar we nou meer invloed krijgen op de strategie of op Stedin als gevolg van die governance wijzigingen? Was een vraag. Laat ik er twee noemen. Eén voorbeeld is: Stedin heeft een poosje geleden een Zeeuwse netbeheerder overgekocht. Dat heeft allerlei efficiency voordelen en is op zich geen slechte keuze geweest, volgens mij. Tegelijkertijd werden de aandeelhouders er min of meer achteraf als een voldongen feit mee geconfronteerd. Dat is niet hoe we het willen hebben, want het heeft natuurlijk gewoon impact op de kapitaalkrachtigheid van Stedin en op de strategie en op van alles en nog wat. Dat kan nu niet meer

gebeuren. Als deze governance wijzigingen worden aangenomen, dan moeten ze voor dat type wijzigingen vooraf voor goedkeuring naar de aandeelhouders. Een ander voorbeeld, de strategie. Daar hadden we een zwaarwegend adviesrecht op, hebben we een zwaarwegend adviesrecht op. We krijgen nu een goedkeuringsrecht. Ook belangrijk, omdat met name toch het aandeel bij de niet gereguleerde activiteiten, zoals in warmte, dat is een risicovolle business. Het is wel belangrijk voor de energietransitie, maar het is meer risicovol, omdat de Haagse wetgeving daaromtrent minder is uitgekristalliseerd. Dus ook daar krijgen we wel gewoon goedkeuringsrechten op. Dat is belangrijk. Dat geeft ook meer grip op ons kapitaal, waar ze feitelijk mee werken. Een vraag vanuit het CDA was: wanneer hebben we nou zekerheid over dat we daadwerkelijk meer dan pro rata kunnen investeren? Die zekerheid neemt toe naarmate de tijd verstrijkt. We kijken vooral, zeg ik in alle eerlijkheid, naar de gemeente Den Haag. Den Haag is net als Rotterdam een heel grote aandeelhouder en daar hebben ze eigenlijk de Eneco-middelen al voor een belangrijk deel belegd. Dat betekent dat ze daar niet goed in staat zijn om te investeren in Stedin, misschien wel niet willen, maar in elk geval ontstaat daar met name de ruimte om meer dan ons aandeel te investeren. Maar besluitvorming is nog niet helemaal rond, in een heel aantal gemeenten nog niet, dus we weten het pas helemaal zeker bij die algemene vergadering van aandeelhouders of wij inderdaad meer dan pro rata kunnen investeren. Zoals we er nu naar kijken, we houden het wel een beetje bij, wordt het fors meer dan waar we op basis van ons gewone aandeelhouderspercentage recht op zouden hebben. Hoeveel meer, dat kan ik u niet zeggen. Ik hopen twee keer meer, want dan hebben we een maximale opbrengst daar voor als Lansingerland. Hoe groot is die kans? Ik probeer het net aan te geven: die kans acht ik toch wel groot, dat we uit komen tussen € 3 en € 4 ton dividend, even in dat soort termen sprekend. Het Eneco plan, wanneer komt dat nou, u was zo goed op weg? Dank. Inderdaad ligt volgende week in onze collegevergadering een brief met de stand van zaken en ook het afwegingskader, zodat we dat voorstellen als college, in onze collegevergadering en dat komt dus heel snel, wat mij betreft, uw kant op. In alle eerlijkheid, we hebben het natuurlijk druk gehad, en nog steeds, met het maken van een heel goede kadernota en we proberen u daar goed in te betrekken, met alle begrotingsknoppen overzichten. Qua besluitvorming hebben we echt even gefocust op die kadernota goed doen. Dit hangt daarmee samen, het besteden van de Eneco-middelen, maar niet één op één, want uiteindelijk is dit natuurlijk, en dat is lastig uit te leggen, maar ik hoop dat u het met mij, met ons, het uitlegt aan onze inwoners, uiteindelijk gaan we die kadernota natuurlijk goed maken over structurele inkomsten en structurele uitgaven en met elkaar in evenwicht brengen. Die Eneco-middelen, dat is eenmalig geld, dus dat is toch een andere categorie geld. Over categorieën gesproken: diversen van u vroegen zich af wat dit nou eigenlijk is. Hoe ziet u dat nou? Is het nou een maatschappelijke investering? Of een investering in de eerste categorie, die financieel rendement moet opleveren? Ja, het goede is, en dat is een beetje flauw: het is van beide. Het is inderdaad een investering die geld oplevert, maar wel meer dan geld oplevert, ook heel veel maatschappelijk rendement oplevert: in de energietransitie. Dus dat is het goede ervan overigens. Als we een investering zouden voorstellen, die alleen maar geld oplevert in een commercieel bedrijf, zou het voor mij ten eerste niet op draagvlak bij u kunnen rekenen, zo heb ik dat beluisterd. En ten tweede ook voor een deel niet mogen. Dus je komt bijna automatisch uit bij investeringen, die en maatschappelijk renderen en financieel renderen. Maar hier is dat dus zeker het geval. Als u mij vraagt als portefeuillehouder financiën: wat is uw primaire drijfveer in het voorstel? Dan is het wel het financieel rendement, in alle eerlijkheid. En waarom? Niet omdat ik niet zie, dat we hiermee maatschappelijks iets goeds doen, alleen, er zijn ook andere overheden die aangesproken mogen worden om hun bijdrage te leveren aan die energietransitie. Er is geen vraag over gesteld, maar ik wil het toch hier benoemen om de cirkel rond te maken: er is natuurlijk wel een situatie waarin niet alle gemeenten die bediend worden door Stedin aandeelhouder zijn van Stedin. In de vergadering heel lang geleden is daar een motie over aangenomen door uw raad om erop aan te dringen dat eigenlijk het verzorgingsgebied en het aandeelhoudersgebied op elkaar gaan aansluiten. Die motie heeft impact gehad, kan ik u vertellen. Wat dat betreft zijn die gesprekken opgestart en lopende. Ik houd er dus ook rekening mee, dat bij een volgende kapitaalstorting dat kapitaal bij nieuwe aandeelhouders vandaan komt en niet meer bij bestaande aandeelhouders, zoals bij ons. Zover gaat de impact van de gemeenteraad van Lansingerland. Dat is op zich goed nieuws. Dat betekent tegelijkertijd, dat misschien dit wel onze laatste kans is, misschien, ik weet het niet, om dit financieel rendement op te strijken. Dat even over het Eneco-plan. Hoe zorgen we voor begrip bij de inwoners? Diversen van u zeiden ermee geworsteld te hebben. Je haalt aandelen weg bij Eneco en je stopt ze in Stedin. Ik probeer er mijn bijdrage aan te leveren via optredens in de media en tweets en wat we maar zoals kunnen verzinnen. En natuurlijk het jaarverslag van de gemeente en de begroting en andere stukken. Ook de stukken die vandaag zijn gepresenteerd. Ik reken erop, dat u dat net zo doet bij de mensen die u spreekt. Laat ik er nu in deze vergadering nog het volgende over zeggen. Het is inderdaad een aandeel, maar het is niet zomaar een aandeel dat we doen. Het is geen aandeel van een commercieel bedrijf, dat we hier inkopen. Dit is een nutsbedrijf, waarvan de Europese Unie en de Nederlandse overheid hebben vast gesteld: dit moet eigenlijk voor de eeuwigheid misschien wel een publieke voorziening blijven. Infrastructuur, de infrastructuur voor gas en elektra is een publieke dienst en dat zal het ook altijd zijn. Dat was de hele reden van die splitsing van Eneco,

stroomproductie, en stroomtransport. Dus wat dat betreft is dit echt een nutsbedrijf, toch een beetje in de categorie water. Dunea gaat ook niet geprivatiseerd worden. Dat proberen ze wel in sommige landen, maar volgens mij leidt dat tot chaos. Dit is echt een publiek bedrijf, waarbij het heel passend is en volgens de wet overigens moet, dat een overheid de aandelen houdt. Dan is het zo, dat ze in Den Haag hebben bedacht en georganiseerd, dat de Tennet en Gasunie, de eigenaren van de hele dikke pijpleidingen, dat dat rijks verantwoordelijkheid is en dat die netbeheerders voor de iets dunnere leidingen een regionale verantwoordelijkheid is. Dat is het verhaal en ik vind het een verhaal dat heel verdedigbaar is, dus ik zie daar op zich geen problemen. Dan nog een paar korte vragen. De Azzouzi mist een beslispunt over de verwerking van het dividend. Dat is een scherpe opmerking. In alle eerlijkheid heb ik die niet gemist, weet ik ook niet wat daar aan mist, dus misschien kunt u het verduidelijken in de tweede termijn. Volgens mij geeft het stuk helder aan, dat we hiermee inderdaad investeren, ook dat het een rendement oplevert en het wordt vervolgens gewoon ingeboekt als een structurele inkomstenbron, omdat wij een stuk aandelen op onze balans gaan zetten en vervolgens komt de preferente dividend van een nader te bepalen hoogte, want die hoogte hangt af van de hoeveelheid inleg, dat komt binnen en dat boeken we in. Heb ik nog vragen gemist? Hoe wordt t.z.t. die rente berekend? Dat staat beschreven in het document. We hebben natuurlijk te maken met revalueringsperioden. De eerstvolgende periode start over enige tijd. Het hele proces daaromtrent straat beschreven in het AHC advies op de meest makkelijke manier op één bladzijde. Ik kom in de tweede termijn terug op de paragraaf, sorry, ik heb het gisteren nog gelezen.

Tweede termijn

De heer Philippens, L3B: Ik wil de wethouder bedanken voor de uitstekende beantwoording. Wat mij betreft kan dit verder als hamerstuk. Wel, dat werd al door meerdere partijen genoemd, de focus op communicatie. Wij zullen dat in mijn partij naar de achterban mee nemen. Nogmaals dank, wethouder, voor de beantwoording. Het kan een hamerstuk zijn. Dank u wel.

De heer Van Santen, VVD: Laat ik ermee beginnen: het is voor ons ook een hamerstuk, dan kunt u dat vast noteren. Met betrekking tot de vraag van de heer Weerheijm over: hoe leg je het nou uit? Het is natuurlijk wel zo, dat het 10% van de Eneco-gelden is maximaal. Dat is alvast een deel van de communicatie misschien. Over die rente nog even. Wethouder Van den Beukel heeft mijn vragen keurig beantwoord, ook deze. Een aantal maanden geleden, ik weet niet precies wanneer, dat weet u beter dan ik, zal op enig moment die rente conform de methodiek die u aan het zoeken was vast gesteld zijn. Dat moment zal bekend zijn. Dus de gekoppelde rente in de markt is dus ook bekend, want het is een bepaalde formule, een bepaalde rekensom. We weten ook nu wat die rente is. Voor mij is het niet zo heel moeilijk om in elk geval het verschil vast te stellen. Het gaat meer om de wil om het dan te verhogen. Laat ik dat even mee geven op dat punt. De heer Azzouzi komt met een goede vraag over de toekomst. Dit gaat tot 2030. Wat ik begrepen heb uit de heel goede beeldvorming dat ook wel na 2030 kapitaal nodig is. Ik vroeg me dan wel af: hoe gaan wij daar mee om dan? Misschien moeten we dat bij de Eneco-discussie gaan voeren. U zei: misschien is dit de laatste keer of er komt nog een keer. Als we dan al het Eneco geld al hebben bestemd, gaan we er dan voor lenen? Hoe ziet de wethouder dat? Daar ben ik wel benieuwd naar. Of doen we dan gewoon niet mee? Dat was het. Dank u wel.

De heer Ruitenberg, CDA: Dank aan de wethouder voor de heldere antwoorden en de heldere uiteenzettingen. Ik heb verder geen vragen meer. Wat ons betreft kan dit ook als hamerstuk naar de raad en dat is best bijzonder voor een groot voorstel als dit. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, WIJ: Dank aan de wethouder voor de antwoorden. Wij kunnen ook instemmen met dit voorstel. Wat ik eigenlijk nog als verhelderende vraag heb wellicht voor de tweede termijn en voor de toekomst: maakt het eigenlijk iets uit dat we nu dit geld hebben van Eneco? Anders zou het toch uit andere reserves of op een andere manier gefund worden om toch deze aandelen te kopen? Misschien kunt u daar nog iets over vertellen. Dank u. De voorzitter: Kan het wat u betreft een hamerstuk worden? Of wilt u het antwoord nog hebben? Kan het een hamerstuk worden? Mevrouw Van Olst: De wethouder kan het nog vertellen. Ja, zeker wel.

De heer Dieleman, CU: Geen tweede termijn. We zullen gewoon instemmen met het voorstel.

De heer Weerheijm, D66: Allereerst dank aan de wethouder voor de zeer uitgebreide beantwoording. Daar waren we erg tevreden mee. Ook voor ons is het een hamerstuk. Wel een heel duur hamerstuk, maar wel een hamerstuk.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil ten eerste de wethouder bedanken voor zijn zeer volledige beantwoording, zelfs op niet gestelde vragen. De heer Van Santen stelde nog een vraag aan de

wethouder, dat dit de laatste keer is. Volgens mij heb ik de wethouder dat niet horen zeggen. Ik heb hem horen zeggen, dat het de laatste keer is als preferente aandeelhouder. Dat is toch wel een essentieel verschil daarin. Dan is er vaak gesproken over: hoe gaan we onze achterban uitleggen, dat we dit doen in verhouding tot de aandelen Eneco verkoop? Dat hebben wij gelukkig als GL niet. Immers, wij waren tegen de aandelenverkoop van Eneco, dus dat is makkelijk voor ons. Ja, verder, ik had het in de eerste termijn al gezegd: ook voor ons een hamerstuk.

De heer Azzouzi, PvdA: Laat ik maar beginnen met dat wij het ook een hamerstuk vinden, voor de scherpte. Ik heb heel goed geluisterd naar de heer Van Santen. Hij heeft geen van de vragen beantwoord. Dus dan ga ik die herhalen. Het gaat om een beslispunt. Er staat nu een voorstel de mutatiereserve, dat we van de Eneco reserve iets muteren naar de andere reserve. Maar het staat niet in de exploitatie. Die € 4 ton moet ook een plek krijgen in de exploitatie. Dat kan je met een beslispunt noemen, dat je dat meeneemt bij de kadernota of de begroting. Of nu een begrotingswijziging maken en die € 4 ton inboeken structureel. Dat is minder bezuinigen. Dat is technisch. Nog een vraag. Ik heb de presentatie gevolgd en ik heb begrepen dat na 5 jaar er een herijkingsmoment komt voor die 3%. Dat was niet helder. Gaat het dan omlaag of omhoog? Of staat het vast voor 30 jaar? Dat was voor mij niet duidelijk. Volgens mij heeft de heer Van Santen ook die vraag gesteld, maar ik heb geen antwoord gehoord. Ik had nog een vraag over de liquiditeitsprognose. Die is nu eigenlijk gebaseerd op de huidige inzichten van onze investeringen en bestedingen, maar de grootste vraag is: die Eneco-gelden, die discussie is nog niet afgerond. Wat wij gaan investeren, raadsbreed wordt er een besluit over genomen, of een deel naar andere investeringen gaat, en het college kan dat echt niet meenemen in hun liquiditeitsprognose, omdat dat niet bekend is, de raad heeft dat nog niet vast gesteld. Is dat nou meegenomen aan de hand van een voorstel van het college? Of is dat nog niet bekend? Als wij straks gaan vast stellen dat we € 40mln naar sociale huurbouw doen, dat je minder ruimte hebt voor de investering. Dat waren eigenlijk mijn vragen, die nog niet beantwoord zijn. De heer Van Santen had die andere herhaald over de toekomst. Zijn we nou gedwongen om nog meer te investeren? Omdat wij nu meer financieel belang hebben bij dit bedrijf. Dat waren mijn vragen.

Beantwoording tweede termijn college

Wethouder Van den Beukel: Laat ik beginnen met de vraag of er na 2030 nog kapitaal nodig is. Even heel specifiek, er zijn ingewikkelde geheime bijlagen bij u onder de aandacht gebracht: de berekening is dat Stedin € 7mld investeert tot 2030 en dat daarvoor € 750 tot € 1mld eigen vermogen nodig is, afhankelijk nog van allerlei keuze van ACM en WAK en moeilijke dingen. De verwachting is tegelijkertijd, dat na 2030 die gereguleerde kasstromen door de ACM voldoende zijn voor het dekken van de overige investeringen. Dat is de huidige investeringsplanning, die er is. Dat is best een hele klus om die goed te krijgen tot 2050. Eerst had Stedin alleen maar plannen tot 2025 en toen 2030. We hebben gezegd als aandeelhouders: we willen echt door die hele energietransitie heen kijken. We weten allemaal hoe ingewikkeld dat is. Toch hebben ze geprobeerd dat te doen en het is gevalideerd. Vandaar dat we kunnen zien wanneer die piek is. Daaruit hebben we deze cijfers gehaald. Ik heb geen verwachting, tenzij er grote veranderingen zijn vanuit de wetgeving bijvoorbeeld, dat wil ik toch maar noemen, want er zitten echt risico's aan deze investering. Niets is gratis in deze wereld. Tenzij de rijksoverheid in Den Haag besluit om de netbeheerders een heel grote rol te geven in warmte. Daar hebben ze nu eigenlijk geen grote rol in. Dat is nog heel dynamisch. Er zitten allerlei private partijen warmtenetten te beheren, hybride overheden, netbeheerders, particuliere partijen. Als daar Stedin een heel grote rol in krijgt, zal de kapitaalbehoefte heel fors groeien. Dan ontstaat er echt een nieuwe situatie en dan houd ik er rekening mee, dat er ook weer een heel grote kapitaalinjectie wordt gevraagd. Dan houd ik er ook rekening mee, dat de discussie ten principale wordt geopend. Moeten niet eigenlijk alle netbeheerders fuseren in Nederland? Moet niet eigenlijk het rijk hoofdaandeelhouder worden? Dan komt dat type discussie weer op tafel. Tot dat moment is dit de verwachting die we mogen hebben. Ontstaat er nou een soort lock in, schemert dat een beetje door in de vraag van de heer Azzouzi heen? Worden we gedwongen of op een of andere manier met de rug tegen de muur gezet, moeten we weer opnieuw investeren? Ik denk het niet. Het is echt uw soevereine keuze, afweging, om wel of niet voor deze kapitaalinjectie te gaan. Er zijn ook gemeenten die het niet doen. De heer Van Santen: U gaf een mooie casus aan, die zou kunnen leiden tot meer kapitaalbehoefte bij Stedin en dan komen wij ook weer in beeld, maar dat is dan de eigen keuze van onze raad en het college. Mijn vraag was: als dan de Eneco-gelden zijn bestemd, dan zouden we daarvoor moeten lenen wellicht. Hoe kijkt u daar dan tegenaan als wethouder? Wethouder Van den Beukel: Misschien kan ik die vraag samen nemen met de vraag van mevrouw Van Olst. Zij zei ook: heeft het te maken met de Eneco-middelen, dat we die hebben? Dat we daarom investeren? Of niet? Dat is niet perse één op één aan elkaar gekoppeld. Er zijn ook gemeenten, die helemaal geen Eneco-middelen hebben, die toch interesse hierin zouden hebben en misschien wel interesse hebben. Ik heb ze niet zo voor de bril, maar het ligt zeer voor de hand. Of die weinig opbrengst daarvan hadden. Het is op zich voor een overheid een heel zekere en heel aantrekkelijke investering in een tijd van te kleine uitkering uit het

gemeentefonds. Dus of je nou Eneco-middelen hebt of niet, je kunt ook uit je algemene reserve willen putten om deze investering te doen. Sterker, je kunt ook lenen voor dit doeleinde. Dat is een beleidskeuze, die op dit moment volgens mij niet past bij ons beleid, bij onze nota's over financieel beleid. Als die situatie zich zou voordoen, dan zouden we daar niet snel toe zijn over gegaan zonder u vooraf te consulteren. De heer Azzouzi: Even terug naar mijn vraag en het antwoord van de wethouder of wij straks gedwongen zijn om mee te doen. In het huidige voorstel onder punt 1.4 staat: we willen ons huidige aandelenbelang scherp hebben. In mijn beleving is dat ook hetzelfde straks. Of zie ik het anders? Wethouder Van den Beukel: Nee, dat kan straks weer het geval zijn. U heeft helemaal gelijk, meneer Azzouzi. Als u de aandelenemissie volgt, gewone aandelen, preferente aandelen, en je doet niet mee, dan krijg je een klein aandeel in het bedrijf. Dat kan een reden zijn om te zeggen: dat vinden we vervelend. Echter, u weet dat de gewone aandelen de eerstkomende jaren bijzonder weinig opleveren. Dus echt belangrijk vind ik het, eerlijk gezegd, niet hoe groot ons percentage aandelen op dit moment is. Het speelt mee, maar voor de korte termijn is het even niet doorslaggevend, omdat nu eenmaal echt de eerstkomende lange tijd de winst van Stedin beperkt zal zijn. Hun SZB's groeit enorm en dat heeft een langjarige impact op de winst. Een andere vraag die u had gesteld: hoe zit het nou met die herberekening? Ik heb hem inmiddels gevonden. Het is paragraaf 5.2.6. In punt 5.2.6 staat dat om de 5 jaar de rente wordt herberekend. Daar staat ook hoe dat vervolgens gebeurt. Dus dat is in 2026. Dat gebeurt dan aan de hand van die bouwstenen (…). Op die manier wordt het volgens mij keurig gedaan. Dan pak ik toch meteen weer de vraag van de heer Van Santen op en als we er nu niet uitkomen, dan stel ik voor dat nog even per brief te wisselen. Ik heb recent een vergadering bijgewoond, waar we eigenlijk Stedin moesten overtuigen om ondanks ontwikkelingen in die bouwstenen toch aan 3% vast te houden. Er zouden redenen zijn om lager uit te komen dan de 3%. Vervolgens hebben we gezegd: luister, 3% hebben we al een paar keer gecommuniceerd naar de aandeelhouders, dus we hechten er dus echt aan, al zou je kunnen beargumenteren dat het naar de 2,5 moet, om op de 3 te blijven zitten. Dus dat was eerder de tendens, dan dat de 3% nu hoger zou moeten uitkomen. Maar de exacte details volgen van uw redenering en daar het contra-argument tegenover zetten, daar ben ik nu niet toe in staat. Dus als u daar prijs op stelt, dan stel ik voor dat per brief te wisselen. Tot nu toe is alleen wel de situatie, dat deze stukken zijn gecommuniceerd. Het voorstel is gedaan en daarmee is ook wel die 3% vast geprikt. Ik zie nu buitengewoon weinig kans om nog lopende dit traject daar verandering in aan te brengen. Maar goed, als er kansen zijn, heb ik al gezegd, dan zal ik die zeker aangrijpen, omdat het goed is voor onze inwoners. De heer Van Santen: Ik hoef geen brief. Bespaar u de moeite. Dat scheelt weer werk. Wethouder Van den Beukel: Dank u wel, daar word ik blij van. Meneer Azzouzi heeft nog een keer iets aangebracht over het beslispunt, waarvoor dank. Ik krijg toch ambtelijk duidelijk de instructie, dat dat voortijdig zou zijn, omdat het nu echt gaat over die onzekere kapitaalinjectie. Pas nadat die kapitaalinjectie zekerheid kent, is het passend om het als beslispunt en als begrotingswijziging, zoals u dat suggereert, op te nemen. Overigens heeft het betrekking op de begroting 2022 en die is nog niet vast gesteld door uw raad, zoals u weet. Ik zie daartoe geen aanleiding, in alle eerlijkheid, maar misschien heeft u een extra argument om dat wel te willen. De heer Azzouzi: Krijgen we nog een voorstel, straks als het besloten is? Hoe zit dat? Die mutatie moet wel plaats vinden. Wethouder Van den Beukel: Ja. Het voorstel heet kaderbrief. In de kaderbrief houden we rekening met diverse uitkomsten. Met de uitkomst € 2 ton, met de uitkomst misschien wel € 4 ton en iets daartussen. Die kaderbrief landt, zoals u weet, in de begroting. Daar, op die manier verwerken we het. Het is inderdaad zo, ik ben er ook maar eerlijk in: ik ben heel blij met elke ton die we extra hiermee ophalen. Dat scheelt gewoon bezuinigingen. Zo hebben we het ook in het traject van de kaderbrief binnen het college heel nadrukkelijk hiernaar gekeken en vast gesteld, dat elke ton die we niet ophalen bij Stedin we uiteindelijk moeten halen uit een bezuiniging of uit een lastenverhoging. Zo zit dat. De liquiditeitsprognose, zegt de heer Azzouzi, hoe is die nou tot stand gekomen? U heeft het over de liquiditeitsprognose van onze gemeente, niet de liquiditeitsprognose van Stedin. Voor ons als gemeente, de liquiditeitsprognose voeren we zelf uit, daar kijkt de accountant ook wel mee, maar die voeren we uit op basis van het bekende beleid. Dus inderdaad, grote nieuwe beleidskeuzes in de nabije toekomst of in de verre toekomst, die zijn daarin niet meegenomen. Tegelijkertijd zijn we over liquide, een hele poos zijn we over liquide. We kunnen ook heel goedkoop geld ophalen, zoals diversen van u hebben opgemerkt. Dus Stedin heeft een paar keer gezegd: joh, aandeelhouder, wat bent u toch aan het treuzelen, u kunt toch makkelijk geld halen bij de BNG en in ons investeren, dat is voor u toch een fantastische opportunity. Dan komen wij aan met moeilijke verhalen over solvabiliteit en dat het toch niet zo opportuun is om geld te lenen en door te lenen. Maar de situatie is dat we echt veel liquiditeit hebben en dat we ook uit gaan van totaalfinanciering. Kortom, de liquiditeitsprognose laat echt ruimte hiervoor om dit te doen, is onze overtuiging op dit moment. Ik denk dat ik hiermee de vragen in de tweede termijn heb beantwoord. Ik dank u.

De voorzitter: Ik moet zeggen: het is toch heel bijzonder, dat een uitgave van € 13,5mln als hamerstuk naar de raad gaat. Maar ik begrijp dat. Er zijn vanavond heldere en scherpe vragen door de fracties gesteld en er zijn goede antwoorden van de wethouder op gekomen. Dat leidt tot dit. Ik denk dat het een heel goede is voor onze gemeente, zeker t.a.v. de langere termijn, kijken of we wat bezuinigingen wat

kunnen temperen. Toch bijzonder, ik wilde dat even zeggen. Dank aan de raad, de woordvoerders van de fracties en de wethouder voor de constructieve inbreng van vanavond. Het gaat als een hamerstuk naar de raad.

6.b 1e begrotingswijziging 2021 en begroting 2022 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
De heer Azzouzi, PvdA: Heel kort. Wat ons betreft een hamerstuk. We kunnen ons vinden in de zienswijze. Dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ook wat ons betreft is dit een hamerstuk. Het is een goede zienswijze, die gestuurd wordt. Hij is goed van toon, scherp op de punten waar het scherp moet zijn. We moeten aan de andere kant wel een beetje lief zijn nu voor de VRR, voor wat ze allemaal gepresteerd hebben in deze coronatijd. Volgend jaar ietsje scherper, maar voor nu is die gewoon hartstikke goed. Een hamerstuk.

De heer Weerheijm, D66: Ja, ook voor de fractie van D66 is deze zienswijze een hamerstuk. Een goede zienswijze, waar duidelijk de pijnlijke punten worden aangestipt. Ik ben niet van plan om in herhaling te vallen op het onderwerp, maar ik ga het toch een beetje doen, want ik heb zo langzamerhand het idee, dat ieder jaar als het over de begrotingswijziging gaat, dan uiten we allemaal dezelfde zorgen rondom de financiën van de veiligheidsregio. Ook dit jaar zien we dat natuurlijk, daar heeft corona aan bijgedragen. Zoals de heer Ruijtenberg al zei: daar moeten we een beetje rekening mee houden. Maar toch, als je door de stukken heen lees, dan maak ik me ieder jaar meer zorgen over de veiligheidsregio en over de financiële situatie daarvan. Als je leest dat zelfs de basistaken zo langzamerhand onder druk komen te staan of de kwaliteit ervan, dat is toch wel echt ernstig. Daarom hopen we ook, dat die bestuurlijke conferentie echt verandering kan gaan brengen in de situatie, want dit gaat niet de goede kant op, als we eerlijk zijn, maar dat constateren we ieder jaar. Laten we hopen dat als corona zo snel mogelijk achter de rug is, dat we er verandering in kunnen brengen. Dank u wel.

De heer Dieleman, CU: Heel kort. In grote lijnen een prima zienswijze. We hebben één opmerking, het is echt een detail, bijna gênant om hem te maken, maar ik ga het toch doen. Er staat ergens in het stuk aan het eind op pagina 1, dat de bestuurlijke discussie over dit onderwerp door de coronacrisis tot onze grote teleurstelling een aantal keer is uitgesteld. Een beetje in lijn van wat de heer Ruijtenberg net al zei: laten we een beetje lief zijn voor de veiligheidsregio. Daar is gruwelijk hard gewerkt om de coronacrisis in goede banen te leiden in deze regio. Om dan te zeggen dat het tot onze ‘grote’ teleurstelling is uitgesteld, dat vonden we net iets te zwaar. Dus als we daar het woord ‘grote’ weg halen en daar gewoon teleurstelling van maken, dan hebben we een zienswijze waar we het helemaal mee in kunnen stemmen. We gaan het overigens niet amenderen, maar we lazen het en dachten: het is net een beetje iets waar we ons niet helemaal lekker bij voelen, voor een club die zo hard gewerkt heeft het afgelopen jaar. Dank u wel. De voorzitter: Doe’s lief, zou je zeggen.

Mevrouw Van Heusen, WIJ: De situatie blijft inderdaad zorgelijk. Investeringen worden doorgeschoven, oefeningen, trainingen uitgesteld. Zelfs premiestijgingen van verzekeringen met een verslechtering van dekking. Wat wij dus zien gebeuren, en dat staat natuurlijk duidelijk verwoord in de zienswijze, die wat ons betreft ook een hamerstuk kan zijn, is dat er dus een hogere inwonersbijdrage aan komt voor Lansingerland, sowieso voor alle gemeenten, die hierbij aangesloten zijn. Dat geldt ook voor de inwerkingtreding van de WNRA voor de brandweervrijwilligers. Dan refereer ik even aan de commissie van algemeen bestuur van 30 oktober 2019. Toen hadden wij daar ook al zorgen over. Toen heeft de burgemeester geprobeerd ons gerust te stellen, door te stellen dat dat ten laste zou komen van het rijk. Maar dat is klaarblijkelijk niet gelukt, misschien dat de burgemeester daar nog op in kan gaan. Voor de rest vinden wij inderdaad, dat de zorgen die wij hebben uitstekend verwoord staan in de zienswijze en dat het op deze manier verstuurd kan worden. Hamerstuk. Dank u wel.

De heer Buitendijk, CDA: Het CDA deelt de zorgen, die staan omschreven in de zienswijze. Het duidelijk vragen van een terugkoppeling en het op de hoogte houden van de actualiteiten is prima. Het veiligheidsgevoel van onze inwoners moet gewaarborgd blijven. En duidelijke communicatie is vitaal om zo niet voor verrassingen te komen staan. Dus een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Vervaet, VVD: Ik kan kort zijn. Voor ons is het een hamerstuk. Bedankt.

De heer Philippens, L3B: Wij delen de zorgen, zoals die geuit zijn door collega raadsleden. Volgens mij staan die ook al aangegeven, goed verwoord in de zienswijze. Dus daarmee een hamerstuk. Dank u wel.

De voorzitter: Het wordt een hamerstuk, maar ik ga toch naar de burgemeester, omdat onder het motto Doe’s lief er toch een wijzigingsvoorstel is t.a.v. ‘grote’ teleurstelling. En misschien wil hij ingaan op de financiële zorgen, die toch geuit zijn.

Beantwoording college

Burgemeester Van de Stadt: Dat doe ik graag. Ik stel in ieder geval met plezier vast, dat de commissie en het college en ik echt op dezelfde lijn zitten t.a.v. de veiligheidsregio. Laat ik eerst iets zeggen over Doe's lief. Een onderwerp, dat ook aan u gestuurd is, maar niet voor een zienswijze, is de jaarrekening. Ik kan u nog mededelen, dat de accountant daar zeer positief over was, een goede vast stelling. Zij zeiden: het incorporeren van die ambulancedienst, die we inmiddels overgenomen hebben, is voor elke organisatie in een willekeurig jaar een grote opgave, om dat in goede banen te leiden. Dat is bij de veiligheidsregio goed gegaan. Er is ook een nieuw financieel systeem ingevoerd in de ICT. Ook dat is bij elke organisatie een uitdaging, in elk willekeurig jaar en dat is ook goed gegaan. En, zegt de accountant, dat die twee zaken goed zijn gegaan in een jaar dat ook één van de grootste crises voor de veiligheidsregio op deed, is echt wel een knap staaltje. Dus ik denk dat het goed is, Doe's lief, heeft een aantal van uw commissieleden gezegd. Dat is ook wel op zijn plaats, denk ik. Er is in feite niet alleen heel hard gewerkt, maar ook goed gepresteerd het afgelopen jaar. Dat wil ik graag u even vast stellen. Als ik kijk naar de vragen die er zijn. De bekende zorgen delen wel echt gezamenlijk. De veiligheidsregio, dat is echt klip en klaar geconstateerd, ook door Berenschot: er is gewoon een mismatch ontstaan tussen de taken die in de loop van de afgelopen 10 jaar sinds de vorige keer de verdeling is vast gesteld langzaamaan uitgebreid. Overigens ook rijkstaken, die zijn uitgebreid. En de financiering is alleen maar geïndexeerd. En een indexering is natuurlijk gewoon een gelijkblijvend bedrag, niet in euro's, maar wel feitelijk. Tegelijkertijd is er wel een bezuiniging op de veiligheidsregio doorgevoerd. En er is door het rijk ook budget ter beschikking gesteld voor die uitgebreide taken, die door gemeenten niet zijn doorgesluisd naar de veiligheidsregio, maar bij de gemeenten zijn blijven zitten. Er is alleen maar geïndexeerd. Er is ook gewoon alle reden om te zeggen: als je wel taken uitbreidt bij een organisatie en je doet er niet het geld bij, dan ontstaat er gewoon een probleem. Ook dat is klip en klaar door Berenschot vast gesteld. Er is afgelopen jaar echt heel hard aan gewerkt. U weet, ik mag dat proces als verantwoordelijke in het dagelijks bestuur leiden. Ook dat beeld is gewoon helder geworden, gelukkig. Wat doen we dan niet als dat geld niet erbij komt? Je ziet dat dat in een aantal zaken zit, zoals piket trainingen, gaan zitten. Dat is klip en klaar zorgelijk. Daar ga ik op een gegeven moment geen verantwoordelijkheid voor nemen, zal ik maar even zeggen. Dat kan gewoon niet. Daaruit volgt de bestuurlijke conferentie. Die is tot mijn grote teleurstelling uitgesteld. Maar inderdaad, ik ben het eens met de heer Dieleman, laten we dat 'grote' weg halen. Er zijn gewoon objectieve redenen waarom het is uitgesteld. Daar ben ik eigenlijk zelf verantwoordelijk voor. Maar het moet live. Er zit echt een enorm stevig gevecht achter tussen die gemeenten. Het gaat niet alleen om geld. Er is een aantal gemeenten, die het financieel echt heel zwaar heeft. Vlaardingen, Barendrecht. En de rekening is ook niet gelijkelijk verdeeld. Dus ook daar zitten gemeenten, die er nu wat beter af komen en in het nieuwe verdeelsysteem misschien wat slechter. Dus dat is een ongelooflijk groot gevecht, die eerst de burgemeesters moeten uitvechten, die dat allemaal in de 15 raden zullen moeten verdedigen. Dus u kunt zich voorstellen: dat moet live. Daarom kon het niet in deze crisis gedaan worden, want ik schrik echt dan terug voor de werking, als je voor jezelf een uitzondering maakt, hoe dringend ook. Dus de noodzaak is heel groot en toch uitstellen. Nu gaat het volgende week dan door. Dat is een eerste stap. Wat willen we nu met die veiligheidsregio? Gaan we die taken echt doen? Daar komt uiteindelijk een financieel plaatje uit. Daarna krijgen we nog het gevecht over de verdeling van het financiële plaatje. Dus we zijn er nog niet uit. Maar ik wil wel even zeggen, dat we ook constateren: in beginsel hebben gemeenten wel het geld daarvoor gekregen. Dus er ligt ook wel een taak bij ons, als gemeenten, dus niet zozeer bij de veiligheidsregio alleen. De leden van de commissie, de heer Buitendijk, de heer Dieleman, de heer Weerheijm, hebben allemaal hetzelfde punt. Volgens mij zitten we er echt hetzelfde in. Dit is een kerntaak van de overheid. Wethouder Van den Beukel zei er net ook iets over. Bepaalde taken zijn echt een kerntaak van de overheid, dit kan niet mis gaan, dus we moeten hier onze verantwoordelijkheid allemaal nemen. Als we dan kijken, dat is wat mevrouw Van Heusen zei, naar een hogere inwonersbijdrage. Mevrouw Van Heusen, ik ga daar geen uitspraak over doen, omdat ik het proces van die 15 gemeenten moet leiden. Als ik ga zeggen wat de gevolgen zijn voor ons, dan zegt dat ook iets over wat de gevolgen zijn voor anderen en daar belast ik de discussie mee, dus ik hoop dat u mij dat vergeeft, maar ik kan u wel zeggen: ik denk niet dat wij degenen zijn die het hardste zouden schrikken. Ik hoop, dat u daarmee genoegen neemt op dit moment, gezien mijn precaire situatie daarin. Inzake de WNRA, daar geldt nog steeds hetzelfde uitgangspunt. Het is echt een wijziging, die door Europa aan ons opgelegd is. Zoals wij als veiligheidsregio hebben geconstateerd, de directeur zegt dat altijd: Europa heeft een oplossing gevonden voor een probleem, dat wij nooit gezien hebben. En waar we het overigens ook niet mee eens zijn in de veiligheidsregio, want ons systeem met vrijwilligers werkt uitstekend. Zeker wat de vrijwilligers zelf betreft. Dus we hadden geen probleem en we krijgen nu in feite een probleem en het gaat heel veel geld kosten. Zeker over alle veiligheidsregio's heen. En wij vinden heel principieel: dat zijn kosten rijk. Dat hoort gewoon in de algemene uitkering te worden meegenomen. Ik ga er ook van uit, dat dat zo gaat gebeuren. Dat is echt niet anders dan redelijk. Het is niet zomaar een wens van ons, dat is gewoon echt

redelijk. Die bevestiging krijgen we doorgaans van het kabinet op het allerlaatste moment, als die meicirculaire of septembercirculaire dan doorkomt. Dus het blijft tot op het laatste moment spannend. Maar mijn uitspraak van 2 jaar geleden, mevrouw Van Heusen, daar sta ik nog steeds voor. Dank u wel.

De voorzitter: Ik constateer, dat het sowieso een hamerstuk wordt en ik denk dat er geen tweede termijn nodig is, gezien uw reactie en de reactie van de burgemeester. Heb ik dat goed gezien? Ja. Oké.

Tweede termijn

De heer Dieleman, CU: Ik slinger net op het allerlaatste moment een vraagtekentje in de app. Ik heb nog wel behoefte aan een tweede termijn eigenlijk. Dank burgemeester, voor de reactie. Het staat sowieso stuur als je als portefeuillehouder grote teleurstelling durft uit te spreken voor iets waar je zelf verantwoordelijk voor bent als DB-lid, maar dat even terzijde. Als ik de reactie van de burgemeester zo beluister, dan zit er nog wel iets aan te komen bij de veiligheidsregio. Want eigenlijk geeft de burgemeester, hij spreekt ook een beetje vanuit zijn rol als DB-lid, die verantwoordelijk is voor de financiën van de veiligheidsregio, hij spreekt ook uit: de kans is best groot, dat er nog een grote rekening naar de gemeente toe komt, omdat de gemeenten ook eerder geld hebben gekregen voor taken en nooit naar de veiligheidsregio toe hebben gesluisd toen. Ik vind dat we daar best een gesprek over kunnen voeren, maar tegelijkertijd zit de gemeente Lansingerland, dat zal voor meerdere gemeenten in het Rijnmondse gelden, in een situatie waarin we ook niet heel erg veel financiële middelen hebben. Mijn vraag is wel: als het inderdaad boven de markt hangt en daarover in de komende tijd gesprekken over gaan plaats vinden, dat we dan een aantal dingen doen. Ten eerste: de raad heel goed op de hoogte houden van wat er gebeurt, zeker als er aan zit te komen, dat het meer geld gaat kosten, dan hoor ik het liever op tijd dan op het laatste moment, waardoor we eventueel met een extra bezuinigingsopgave geconfronteerd zouden worden. En mocht het bij de begroting nog niet helder zijn, dan is het wellicht een idee om het in de risicoparagraaf van onze begroting op te nemen, zodat het daar wordt gekwantificeerd in ons weerstandsvermogen. Dat we hem wel aangeven en ook voor onszelf en voor de mensen, die na de verkiezingen in de raad zitten, wel scherp houden, dat er mogelijk nog iets aan zit te komen.

Burgemeester Van de Stadt: De heer Dieleman kan er echt op rekenen, de commissie kan erop rekenen, de raad kan erop rekenen, dat als er duidelijkheid is, dat er financiële risico's op ons af komen, dat wij die altijd in de begroting zullen opnemen. Dat zal ik met de wethouder financiën altijd regelen. Nogmaals, ik kan er op dit moment niets over zeggen. Als uw commissie behoefte heeft aan iets meer duiding hierop, dan zouden we dat in beslotenheid prima kunnen doen. Ik kan ook een geheim memootje aan u schrijven of iets dergelijks. Ik wil voorstellen, dat ik even met de griffier daarover van gedachten wissel en dan kan de griffier daar even de gedachten over ophalen, dan kan ik u wat financiële duiding geven voor de gemeente Lansingerland. Maar u begrijpt, ik kan niet in het openbaar uitspreken. Want ik verwacht voor ons, als er ook gewoon een proces te leiden is tussen 15 gemeenten, dat reëel is. Maar het is een lastige positie. Ik ben verantwoordelijk voor die veiligheidsregio. Daarin zeg ik: het kan niet zo zijn, dat daar tekorten zijn, die ten koste gaan van basistaken, waarvan ik echt de overtuiging heb: dat probleem ligt niet bij de veiligheidsregio. Er wordt ongelooflijk hard gewerkt en ongelooflijk goed op de centjes gepast en dat bevestigt de accountant ook gewoon klip en klaar. Dus daar ligt het niet aan. Dus is er een verantwoordelijkheid voor ons als gemeente. Daar heb ik gewoon een verantwoordelijkheid voor. Dat gat ga ik vullen, om het zo maar te zeggen. Die druk ga ik bij de gemeenten en bij de collega's neerleggen. Daar maak ik me ook geen zorgen over. Ik denk dat iedereen het daar mee eens is. Daarna komt er een verdelingsvraagstuk. De heer Ruijtenberg: De heer Dieleman en de heer Van de Stadt (..) mij een beetje. Ik denk dat het goed is dat we hiervan op de hoogte gesteld worden, maar persoonlijk zou ik dan de voorkeur geven aan een memo, omdat het makkelijker is om het na te lezen, dan wat hier zo even verteld wordt. Dat helpt misschien de burgemeester daarin. Burgemeester Van de Stadt: Daar is een inzet van ons nodig, voor ons als Lansingerland, voor mij als burgemeester van Lansingerland, die ik ook natuurlijk met u moet afstemmen. Maar die komt dus niet zozeer primair bij de basis, omdat de veiligheidsregio een rekening bij de gemeenten in algemeen zin gaat neerleggen, wat mij betreft. Dat zeg ik maar even toe als verantwoordelijke binnen het dagelijks bestuur. Dan weet u dat. Wat het betekent voor Lansingerland en wat de Lansingerlandse inzet zou moeten zijn op dat dossier, dat zal ik voor u in een memo schrijven, wat daar op dit moment mijn inzichten in zijn. Daar zullen we gewoon een standpunt vroeg of laat moeten in bepalen, maar dat kan dus niet in het openbaar. Daar komt het op neer. Maar dat geldt voor onderhandelingen wel vaker. Dank u wel.

De voorzitter: Dus een hamerstuk. Maar er komt nog een toezegging, dat er een memo komt met info t.a.v. waar we het zojuist over hebben gehad.

6.c Zienswijze ontwerpbegroting 2022 MRDH

Mevrouw Van Heusen, WIJ: We hebben geen opmerkingen. Een hamerstuk.

De heer Dieleman, CU: Een prima zienswijze wat ons betreft. Het ziet er gewoon goed uit. Goed ook om te zien, dat dat voorstel t.a.v. de BDU gelden, dat eerder is genomen, dat daar ook iets aan gedaan is bij de metropoolregio. Dat zag er ook prima uit. Dus eigenlijk hebben wij geen enkele opmerking over de zienswijze. Die kan gewoon verstuurd worden met een hamerslag, wat ons betreft.

Mevrouw Den Heijer, D66: Ook een prima stuk. Er gaat natuurlijk niks mis. Wij misten wel een beetje de scherpte in het stuk over wat wij nou echt belangrijk vinden. Er worden wel veel omslachtige woorden gebezigd, maar er gaat niets mis. Ik denk dat de strekking op zich wel helder is, dat we het belangrijk vinden om betrokken te worden in de komende tijd en de keuzes, die er nog voor liggen. Er worden wel woorden gebruikt als 'als het kan' en 'het zou moeten', dus ik zou wel oproepen om het wat scherper neer te zetten, wat wij als Lansingerland belangrijk vinden. Er gaat natuurlijk ook geld heen van onze inwoners, dus dat mag wat mij betreft wel wat duidelijker erin. En ik zag nog een foutje: er staat een zin dubbel in. Dat staat onder 'vervoer'. Daar wordt een zin dubbel genoemd. Ik denk dat het netjes is om die er nog even uit te halen. Dat was het, dank u wel.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik houd het bij één woord: hamerstuk.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook onze fractie vindt dit een mooie brief, een mooie zienswijze, waarin heel duidelijk is uitgelegd wat het strategisch belang is van de MRDH voor Lansingerland, maar ook het belang van Lansingerland voor de MRDH op het gebied van economie, innovatie, regionale energie strategie. Een mooie brief. Daarmee geeft het ook aan, dat wij ook die ambitie die de MRDH ook duidelijk laat zien met die begroting, dat wij ook onze bijdrage daarin willen en kunnen vervullen en dat is goed om te zien. Dit is een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Philippens, L3B: Hamerstuk.

De heer Van Santen, VVD: Geen opmerkingen, hamerstuk.

De heer Ruitenberg, CDA: Interessante stukken. Over de zienswijze hebben wij niet direct opmerkingen over. Ik heb echter wel iets anders, waar ik met u van gedachten over zou willen wisselen en dat is het volgende. Als je de begroting zelf leest en je zoekt op het woord Greenport, dan wordt dat alleen gecombineerd met de gemeente Westland. Dus Greenport en de gemeente Lansingerland wordt niet gecombineerd, dat vond ik bijzonder, terwijl het nadrukkelijk gaat over onze economie en daarin is Greenport enorm belangrijk, één van onze belangrijkste pijlers, dat weten we allemaal. Daarnaast werd ik getriggerd door een zinnetje en dat zinnetje staat op blz.87/146 van de begroting. Dat gaat over de ontwikkelstrategie Zoetermeer Rotterdam, het openbaar vervoer. Daar staat: en tegelijkertijd wordt aan het lange termijn perspectief gewerkt om de huidige verbinding up te graden met lightrail als eindbeeld. We werken daarbij aan een stappenplan tot 2040 waar verdere verstedelijking en het upgraden van het OV hand in hand gaan. Oké, dat is natuurlijk ook de discussie over Bleizo west. Maar als je zuiver de lijn neemt Zoetermeer Rotterdam en je hebt het over de lightrail, we hebben het over de Zorobusbaan, en de verstedelijking is bijna overal al besloten, of het ligt er al of we zijn op Wilderszijde bezig of met Parkzoom, dat bijna gereed is. Het enige wat nog niet echt vast ligt is Bleizo west, daar hebben we een ontwikkelstrategie, maar al het andere gebied daartussen, dat is het hoogwaardige glastuinbouwgebied van Lansingerland. Dus als je in de toekomst verder zou willen verstedelijken langs die lijn, dan gaat dat ten koste van ons cluster. In de combinatie van Greenport wordt Lansingerland niet genoemd en verdere verstedelijking langs de lijn, de Zoro, moet in combinatie met lightrail, dacht ik: laat ik eens vragen aan het college om daar eens op te reflecteren: hoe kijken jullie daar nou tegen aan? Het is echt voor de langere termijn, het heeft niet direct invloed op de zienswijze ofzo, maar het is wel goed om dit goed in de gaten te houden, zodat je niet, voor je het weet, met kleine stappen je strategische clusterpositie van de Greenport weg neemt hier. Dat was het.

De voorzitter: Mevrouw Den Heijer heeft aangegeven, dat er een kleine wijziging in de zienswijze zou moeten komen. En de heer Ruitenberg kaart in feite iets anders aan, wat we misschien op een ander moment zouden moeten bespreken.

Burgemeester Van de Stadt: In het algemeen: bij de MRDH ligt het iets anders dan bij het vorige agendapunt. De wethouders en de bestuurscommissies zijn verantwoordelijk voor de inhoud. Dan krijgt het uiteindelijk een financiële vertaling op hoofdlijnen in een begroting. Ik als burgemeester, het algemeen bestuur, is alleen maar verantwoordelijk voor de simpele cijfertjes. Dus wat, in ons geval, wethouder Fortuyn doet met de centjes, die heeft 95% van de centjes, wethouder Arends 5%, dus vooral wethouder Fortuyn is de grote uitgever, ja, daar ga ik niet over. En overigens 80% van die 95% is gewoon

de exploitatie van RET en HTM, dus daar hebben we niet veel invloed op, behalve een aantal grote belangen, zoals de Zorolijn. Dat is ook een beetje het antwoord aan mevrouw Den Heijer, waarom er geen inhoudelijke scherpte staat. Ik denk dat ze daarop doelt in dit stuk. De cijfertjes kloppen. Er is wel een aantal zaken, die in deze begroting voor ons belangrijk zijn. Als we die zouden benoemen is het opvallend dat corona geen invloed heeft op deze begroting in die zin. Die 5% economisch vestigingsklimaat, die lopen gewoon door. Alleen maar juist versterkt. Dat is ook in de vorige rekencommissie naar voren gekomen. Juist is het noodzakelijk om in te zetten op herstel. Dat werd door de raden aangeraden. Waar we natuurlijk heel blij mee zijn, is dat er geen enkele cent minder naar het OV gaat. Dat is een belangrijke constatering. Dat wil niet zeggen, dat het OV geen probleem heeft, dat heeft u besproken met wethouder Fortuyn, die daar alles van weet. De dubbele zin, die moeten we er natuurlijk uit halen. De heer Ruitenberg, u bent een scherp waarnemer, want als u deze twee zaken op deze twee pagina's bij elkaar kunt brengen, dan heeft u er tijd in gestoken. Ik denk bij de Greenport, eerlijk gezegd, maar ik ben daar wel geintrigeerd door, dus ik ga er zeker nog even achteraan voor u, dat het meer een soort van passe toto (?, MJ) is. Westland, Greenport, maar Greenport zijn wij natuurlijk ook gewoon. Ik zou dat zeker niet in verband leggen hiermee. Ik kan u sowieso namens het college, en anders krijg ik van wethouder Van den Beukel zo direct op mijn kop, zeggen dat de glastuinbouw in Lansingerland ons meer dan lief is en dat er geen enkel gevaar is, wat ons betreft, voor onze glastuinbouw. Ik denk dat de verstedelijkingsopgave echt te maken heeft met het eindpunt van deze lijn: wat gebeurt er in Zoetermeer. Maar ook: wat gebeurt er op Bleizo en Prisma. Het gaat bij verstedelijking niet alleen om huizen, we hebben daar nogal wat gebouwd. Het personeel moet er ook heen, dus dat is ook onderdeel van de verstedelijkingsopgave. En Rotterdam heeft ook nog wel het e.e.a. Denk maar aan wat er bij de luchthaven wordt gebouwd. De heer Ruijtenberg kan mij nog wel aanvullen en wat mij betreft nog wel meer. Er zijn nog meer verstedelijkingsopgaven langs die lijn mogelijk. Ik denk dat ik namens wethouder Van den Beukel, die daarvoor verantwoordelijk is, uitspreek: wij zullen met zijn tweeën en met het college keihard waken voor de belangen van onze glastuinbouw, die ons zo lief is. Dank u wel.

De voorzitter: Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Nee. Dan gaat dit agendapunt ook als een hamerstuk naar de raad toe van 3 juni.

7a. Actualiteiten uit het college

Burgemeester Van de Stadt: Ja, het corona-journaal. Het belangrijkste is natuurlijk: we zitten in een positieve flow landelijk gezien. Rijnmond blijft wel een beetje achter, constateren we in o.a. de rioolmetingen: wat zit er nog in. Dus alle reden om waakzaam te blijven. Ik heb maandag gehoord en dat heb ik ook op twitter gezet en een aantal van u heeft dat opgemerkt, ik kreeg een kaartje over het aantal gevaccineerde 65-plussers en daar hadden wij een andere kleur dan andere gemeenten. Dat bleek omdat wij de enige waren die boven 85% gevaccineerden zaten onder 65-plussers, minimaal 1 prik. Dus dat vond ik wel een mooi bericht, dat onze bevolking actief mee werkt. En u weet: er moet 70% worden gevaccineerd om die immuniteit te bereiken. Dan maak je het virus het moeilijk. Het hoeft niet 100% te zijn, dus met 85% gaat het hartstikke goed als dat ook voor onze 65-minners straks geldt. Dus dat vond ik wel een positief bericht. Verder gaat het gewoon goed, ook met de bevolking hier. De druk om snel te versoepelen, uitzonderingen te maken is gewoon hoog. Dat merk je bij iedereen. We hebben allemaal het gevoel, die bestuursconferentie gaat ook door, zoals ik bij het vorige agendapunt zei, dus ook bij mijzelf leeft dat wel een beetje, maar het blijft wel spannend in de regio. Het is nog wel af en toe 'nee' verkopen tegen zaken, waar mensen het gevoel van hebben: dat moet nou toch wel kunnen zo langzamerhand. U weet, ik probeer daar met verstand en maatwerk mee om te gaan. Het gevaar daarvan is altijd dat er willekeur ontstaat, maar ik hoop dat u mij, zoals eerder, de ruimte geeft om hier en daar mijn bevoegdheid om ontheffing te geven toe te passen met het risico dat anderen zeggen: waarom zij wel en ik niet? Dat is nog altijd een beetje arbitrair, maar dat kan niet anders, want anders is het aan iedereen. Dat probeer ik zo objectief en goed geadviseerd mogelijk te doen. Dank u.

De heer Azzouzi, PvdA: Ik had wel vragen. Ik weet niet of het bij de portefeuille van de burgemeester zit of ergens anders in het college. We hadden voor het reces het herstelplan voor ondernemers vast gesteld. Wat is de stand van zaken daarvan in verband met corona en versoepelingen?

De heer Dieleman, CU: Ik had een vraag en die heb ik nu niet meer, dus u kunt mijn vraagteken laten zitten.

Burgemeester Van de Stadt: De heer Azzouzi zei het al: wie is verantwoordelijk? Volgens mij wethouder Arends, ik zou niet durven zeggen dat ik alle ins en outs ervan weet. De belangrijkste die loopt is de horeca, de winterterrassen of de grotere terrassen. Wat is er aan overkappingen en wanden nodig? Dat is goed gecommuniceerd. Dat loopt volgens mij goed. Ik weet niet of ik u dat al verteld had, maar we 35 horeca instellingen. Bij een stuk of 6 was er discussie over wat wel of niet mocht. U moet zich

voorstellen: je hebt een soort van binnenterras, ik noem geen namen, maar u weet allemaal waar het over gaat, en dat kan je overkappen en dan de vraag: is het dan nog een terras? Klip en klaar de constatering, dat heb ik schriftelijk aan de horeca laten weten: het is of een dak of wanden, maar niet allebei, want dan is het echt geen terras meer. Als je op je terras een schuur bouwt, dan is het geen terras meer. Volgens mij is die discussie, ik houd van ondernemers die ruimte zoeken, dat hoort bij het ondernemen, daar heb ik alle respect voor, volgens mij hebben we dat heel goed opgelost, meneer Azzouzi. Dus daar ben ik van op de hoogte. Ik zou willen voorstellen, zoals we eerder hebben afgesproken, dat ik gewoon aan wethouder Arends vraag om dit in het volgende coronabericht mee te nemen: wat is de stand van zaken. Dan bent u gewoon helemaal op de hoogte.

7b. Actualiteiten uit de commissie
De voorzitter: Ik zie niemand.

7c. Verbonden partijen
De voorzitter: Niemand.

8. Rondvraag en sluiting
De heer Ruijtenberg, GL: Zoals wij allemaal werd ook ik gisteren een beetje verrast door de berichten in de media over het onderzoek van de Stenden Hogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen dat bij één op de zes gemeenten bewoners zijn bespied, daarbij is zelfs gebruik gemaakt van valse accounts. Nu ben ik er volledig van overtuigd dat het binnen de gemeente Lansingerland allemaal goed op orde is, desondanks triggerde mij dat. We hebben er gisteren al even kort contact over gehad. Desondanks triggerde het mij toch om te vragen: hoe gaat het nu bij ons? Is voor alle medewerkers duidelijk wat mag en wat niet mag? Is er een plek waar zij terecht kunnen met vragen over dit? Welke controle oefenen we hierop uit? Is dit alles vast gelegd in bijvoorbeeld een protocol? Als we dat niet hebben: is het niet verstandig om een protocol vast te leggen? Wilt u dit protocol dan t.z.t. ter kennisneming aan de raad zenden? Dank u wel.

Burgemeester Van de Stadt: Zoals de heer Ruijtenberg al zei: we hadden er even contact over. Het is goed om dat even in de openbaarheid te bespreken met elkaar vandaag. Ik ga er ook van uit, dat wij altijd binnen de grenzen van de wet handelen. Uiteraard. Ik ben het geheel met de heer Ruijtenberg eens: dan moet dat ook wel voor iedereen duidelijk zijn. Ik denk dat die één op de zes ook niet willens en wetens buiten de wet handelen. Het is volgens mij, als ik dat artikel lees, ook best een ingewikkelde zaak. Want het twitteraccount van de gemeente volgt waarschijnlijk leden van u en dat mag natuurlijk. Je mag niet doelgericht volgen en waarschijnlijk dat mag weer wel als je dat in overeenstemming met de AVG doet, want dat betekent dat je moet benoemen waarom enzovoorts. Dus het is best een ingewikkelde materie. Ik denk dat het heel belangrijk is, zoals de heer Ruijtenberg ook zegt, dat we ook onze medewerkers ertegen beschermen, dat die mogelijk iets doen waarvan ze eigenlijk niet door hebben dat het niet mag. Dat we daar klip en klaar een protocol voor moeten hebben, zodat zij weten: waar kan ik aankloppen als ik aarzel. Of: wat mag wel en wat mag niet? Ik wil graag aan de heer Ruijtenberg aangeven, aan uw commissie: het lijkt me goed om even in kaart te brengen hoe dit nu werkt en iets van een protocol te gaan opstellen hoe het nu bij ons werkt, wat doen wij nu eigenlijk, en iets van een protocol te gaan opstellen hoe wij werken. Dat komt uiteraard dan even ter kennisname uw kant op. Het is intern, maar ik vind het ook wel goed, dat u weet hoe wij daarin handelen. Dan kunt u altijd zelf besluiten om dat te agenderen en om te zeggen: dit vinden wij wel of niet correct handelen voor onze gemeente. Maar het uitgangspunt voor mij is natuurlijk altijd de wet. Dat zou ik zo willen afspreken met de commissie. De heer Ruijtenberg: Dank u wel, voor uw beantwoording. Ik zou heel erg behoefte hebben aan die informatievoorziening. Nogmaals, ik ga er volledig van uit, dat de ambtenaren van Lansingerland keurig de regels volgen, zoals die er zijn. Ik denk dat het een kwestie van gezond verstand is en niet zozeer van wel of niet weten hoe de regels zijn. Dat het volgen van burgers met een nepaccount in elk opzicht buiten de grenzen valt. Dat we het daar in ieder geval over eens kunnen zijn. Dan ga ik er nogmaals van uit, dat wij dat uiteraard niet doen. Burgemeester Van de Stadt: Ik moet eerlijk zeggen: ik weet niet of medewerkers überhaupt in onze systemen een nepaccount zouden kunnen maken. Maar ik ben het geheel eens met de heer Ruijtenberg, laat daar geen misverstand over bestaan. Het uitgangspunt is openbaar bestuur. Wat wij doen is openbaar. Wat wij doen, moet bekend zijn. En wat wij doen moet eerlijk zijn en daar hoort dit niet bij. Daar waar het nodig is, in het artikel ging het over het volgen van hooligans, maar die hebben wij niet, dan is dat gewoon een klip en klare taak van de politie en dat is de enige instantie die dat mag. Anders zou het politietaken overnemen zijn en dat is ook niet de bedoeling. Richting de heer Ruijtenberg zeg ik: ik kan het me nauwelijks voorstellen, ik weet het niet, maar ik kan het me nauwelijks voorstellen. We zullen duidelijk maken in het protocol dat dat natuurlijk niet kan, mocht dat dus toch nodig zijn. Maar nogmaals, tussen de heer Ruijtenberg en mij zit geen licht op dit onderwerp.

De voorzitter, om 21.50 uur: Dan zijn we nu aan het einde van deze vergadering. We hebben drie stukken ter advisering voor de raad gehad, het zijn alle drie hamerstukken. Maar het zijn niet zomaar hamerstukken, het zijn belangrijke hamerstukken. Er is vanavond ook goed over gesproken. Bijzonder vond ik toch wel te horen, dat er zoveel 65-plussers gevaccineerd zijn inmiddels. Ik moet zeggen: ik hoor zelf ook bij dat hoge percentage. Ik heb afgelopen donderdag mijn tweede prik gekregen. Maar goed, mooi en fijn, als dat dadelijk ook voor de mensen onder de 65 zou gelden. Dan gaan we nu echt stoppen. Ik ga nog even gauw naar de tweede helft van Feyenoord Sparta kijken. Helaas staat mijn club Sparta met 2-0 achter, maar goed. Ik sluit de vergadering, tot de volgende keer.

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.